

GUTTERWITZ, PETREJUS, GUTMUNDUS

Een predican om thetta framfarne
åårsens lägenheet, och huruledhes
een christen menniskia, then samma
rett, gudhelighen, christelighen och
nyttelighen betänckia och öffuerwäghe
skal och bör : hållen v

1602

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

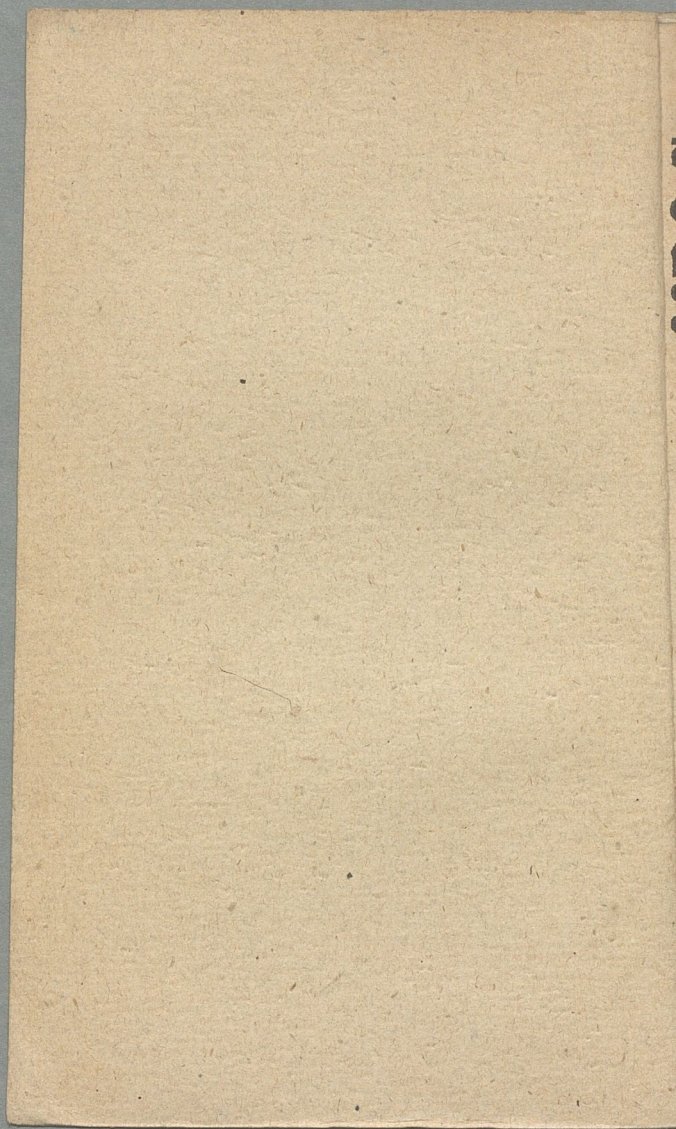
Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

G. Petrejus,
Predican
om årsens
lägenheet.
1602.

F. 1750
P. 2950

Dr. Daniel.
För 1700
Teol. Pred.
(1602)

En Predican

om thetta framfarne åår-
sens lågenheet / och huruledhes een
Christen Meniskia / then samma rett /
Gudhelighen / Christelighen och nyttelis-
ghen betänckia och öffuerwägga skal
och bör / Hållen vthi Åker S.

i Åfftronsången på
Nyåårs dagh.

1602.

Åff

Gutmundo Petreio Salverpiano
Smalandro.

Sådhan öfwerseedd och förbättradh.

Sirach 51. vers. 36.

Görer hwadh i skolen mådhan
tjdh är / så gifwer han och wel edher
lööñ i sinom tjdh.

The Wördighe
och hedherlighe / medh
Gubeligheet / lärdom / dyghd och
fromhee t begåfwadhe Männ / som genom
Gudz wilia och förshyn äre Kyrkeheers
dar eller Gudz helghe ordz flitighe och
troghne tienare innan Furstendömet / si
na Fädher och bröddher / all Andeligh
och lekamligh welmägho i Christo
Jesu / ödhmirkelighen och kärz
lighen önslandes.

Her oppå är sw in
gen twifwelsmål / at Kyrz
ketiensten är thet höghsta
åmbete på iordenne / så
wel för hans myndighees
skuld / som thet hafwer skickat / såsom för
the ärender / thet hafwer at skaffa medh.
Thes Stichtare är ingen annen än Gudh
then Allrahögste / som talar genom Kyrz
ketienaren / och medh sinne krafft och nå
dhe altsammans ythrätter: Ty iagh dri
A ii ker

Rom. 15. ster icke någhot tala / thet icke Christus
 Pers. 18. werckadhe i migh. Så äre wij nu Sång
 1. Cor. 5. dingebodh i Christi stadh / Ty Gudh förs
 2. maner genom oss. Wätte förthenstuld
 thenna helgha tiensten hafwa sin tilbör
 börligha wörding och ähre. Så är thet
 icke heller någhot ringa som samme ties
 nare hafwa händer emillan til at bestaffa
 medh / Nämlighen then himmelske lärs
 domen om Gudz wilia och ypsät emoot
 menniskionnes slähte / och ther breedhe
 widh om våra tienstwilligheet emoot hoz
 1. Cor. 4. nom : Ther skal man hålla oss före / at
 1. wij äre Christi tienare och skaffare til
 Gudz hemligheet / then menniskeligh wijs
 heet intet förmå fatta. Wiidhare / så
 handles här icke om werldzligh eller les
 famligh wälferd / othan om then ewigha
 slälennes / Ja / heela menniskionnes saligs
 heet och wälwäggho / Hwar then blifwer
 1. Cor. 15. förlorat / hwadh hielper thet tå mennis
 26. skionne / om hon förwerfwer hela werlde
 na ? Jagh tänker then stadhen ståår als
 drigh til at boota. Therföre påminner
 Apostelen oss om then åhogha / som hwar
 och en Christen boorde göra sigh i thenna
 saakes

saakena : Warer edhra Lärare lydighē / Ebr. 13.
och följer them / ty the waka öffuer edhra v. 17.
siälur / såsom the ther råenskap göra sko-
la / på thet the mågha thet göra medh
fröghd / och icke medh suckan / ty thet är es-
dher icke nyttighē. Wij bidhie edher fåre 1. Thess. 5.
brödde: / at i kenne them som arbete is v. 12.
bland edher / och ståå edher före i HCRas
nom / och förmana edher / hållen them thes
Lärare för theras werck skuld / och waren
fridhsamme medh them.

Men ther någhre låta sigh finna os
achtsamme och försumelighe / vthi thetta
högga ämbetet / emoot them prediker Hers-
ren häfftelighen och ganska förfärlighen /
vndsånandes them ther medh / at han alles Hesek. 5.
theras blodh / som borte blifwa / wil kråfia v. 18.
vthu theras hand / therföre / at the medh
lirande och alswarlighit förmanande / the-
ras ämbete icke vthråttat hafwa.

Åter / them som göra sitt ther til / lof-
wer Gudh igenom Propheten eena sådas
na herlighēet / then han likner widh stiers-
nornes klara glimmande: Lärarne skola DAN. 12.
lösa såsom himmelens steen / och the som v. 30
många vnderwiisa til rättferighēet / såsom
stiernor i ewigheet

Uff alt thetta är vppenbare / at intet
Större / höghre / nödhörffstighare / och nyt-
tighare ämbete är på iordenne / än thet
som en Kyrkeheerde och Lärare hafwer
händer emillan. Effter thet nu hafwer
sigh så / måtte werldennes wränge mees-
ning / thår hon låter sigh tyckia intet was-
ra ringare och förachtelighare / än som
Kyrketiensten är / aldeeles affdömd och
wedherstyggheligh hållen warda. När aff
kommer thet / at lijka som thetta ordsprå-
ket i Påwens kyrkio hafwer wankat och
sannat blifwit: Desperatio facit Monas-
chum. När någhon elaaft Sopodiektne
förnam at han hadhe så illa achtat sin
Schola / at han hwarken sigh eller androm
kunde göra någhon tienst / så doghde han
nogh til at blifwa en Munk / gåå ther och
ndtas i Clöfret / och röta brödh vthi:
Allså i vår tijdh / ther en til annat fall och
befalning hålles wara odugheligh / må han
tå wel blifwa en Prest och Gudhys försam-
lingz förman. Thetta skeer emillan at
aff Gudhys rettwijse doom / på thet / then-
ne tienstennes förachtelse måtte hemnat
blifwa: Ty then otacksamma werlden är
icke

icke bättre Lärare werd. Men wij som i
thenna tienstenne stadde äre / fåam icke så
nogha achta / hwadh werlden förskylde
hafwer / vthan fast meera hwadh wänt
ämbeete kräfwet / Wij äre ju vthwalde til
at tiena the vthwalde / Ja / och then otack-
samma werldenne medh / och i så måtto
thes grannare achta sielfwa ämbekens
myndigheet och högheet. En een sådas
na wichigh och heligh dienst bör hwarken
antwardas någhrom / eller och wedhertas
ghas aff någhrom / then medh nödhörffs-
tigha gäffuor och skickeligheet ther til icke
bewepnat / vthrustadher och aff Gudhi års
nadher är. Och wore thet fast bättre /
at then som effter Gudhs doom / och sitt
eghet samwes witnessbörd förnimmer sigh
ifrå thet ämbetet wara affskildan / at han
tå heller begäfwet sigh til then ringaste
Handwerckz konst som wara kunde / än at
han genom en fåfång tancka / at bekomma
wellust / godha daghar / fördeel / lätt maat /
winning / etc. störter sigh sielfwan och an-
dra vthi ewighe förderff.

Men allthenstund thet är icke nogh
giordt til saken / när wij läse någhra Pos

stillor/ och lärde Måns vthtydning öfwer
texten/ effter sådant icke så altijdh kommer
öfwer eens medh rumet / tijdhen / persos
ner / som tå kunna vara för handen/ och
vthan på thet wij thes bättre öfwardhe och
betänckte/ vthi Gudz thens Alrahögghstes/
hans helgha Anglars och Christna mennis
skiors åsynn framträdha kunne/wore thet
bådhe höfvelighit och nyttighit / at wij som
offtast / scrifftelighen författadhe dryghste
deelen aff thet som skal förhandlas/ Effter
som edher wel dragher til minnes / hwadh
som then Åhrewördighe och Höghlärde
Herren wår ålskelige Biscop M. Wedher
Ionæ, vthi Prestemöten / ibland andra
nyttigha vnderwijsningar / och så ther om
offta flitighen och beskedhelighen ta
lat / styrckt och alswarlighen förmanas
hafwer.

Oh på thet iagh bådhe migh och an
dra til ett sådant kofflighit exercitium och
öffning wånia och upwäckia kunde / tacke
tes migh thenna ringa sammanscriffna
Predican androm medhdeela/ oanseendes
at i ellies andra höghberömda Måns ar
bete på åtskilueligh tungomål hafwen för
öghonens/

Gahonen daghlighen / the thet fast rijfelis
gharen / och grundeligharen sadant och ans
nat meer driffuit hafwa : At sciens opes
alterius aliorum paupertate non foes
dari.

Förseer iagh migh til edher / at i thene
na ringa tienst / som til Gudz hws vpbyggs
ning offrat år / i then bätsta mätton vptas
gandes warden / Hwar Gudh then Allra
högste thenne Åkren framdeles medh störs
re och ymnighare welsignelse beprydh
wille / skulle thet för andra Gudhfruchtis
gha och godhiertadhe menniskior gerna
wara ospart / hans helghe namne til äh
ro / Amen. Pridie Circumcisionis Do
mini Anni 1601.

Gutmundus Petreius
Salverpianus Smalan
der.

Dhi alle werldennes
tjohet / hafwer man icke
allenast grannelighen
rättnat åår och Månas
ohet / vthan och så lätit
anteckna ether hoos nås
ghra sanferdeligha otviffelachtigha
historier / hwilka på wisse daghar vthi
hwar Månadh skeedde åre / på thet fol
cket om sådana Gudz welgerningar
hwart åår når samma daghar fölle /
åter på nytt minnas och achta kunde.

Altså hadhe Adam wel kunnet för
telighen förtålia sijne barn och barnas
barn heela werldennes och all ringz
skapelse / Men effter Gudh icke gjorde
thet alt i sänder medh een hastigheet /
vthan ordentelighen och skickelighen
alt fram åt / therföre hafwer Adam
skildt dagharna åt / på hwilka hwart
och ett Gudz werck bestältes och ful
bordades / På thet hans effterkom
mande / på hwar dagh i welkonnes
skulle påminnte warda / om Gudhs vns
derligha Skapelse / och ether hoos göra
Gudhi / then rette Werckmestaren til
börligh tackfåyelse / för thet som han
på samo

på samma dagh fulbordat haffuer/ och
betänckia ther hoos / at thet altsams
mans för menniskionnes skuld så kon-
stelighen bestält wore.

Altså hadhe och Noah kunnet för-
tälja sinom effterkommandom / och
leeffot them een sann vnderwijsning
om flodhen / huruledhes han på ett
heelt år igenom / war innelyctet vthi
Arcken / wrocks aff och til i böliorne/
genom skamper storm och owädher/
ther Arcken omsjödher stadhnadhe på
berghen / och han effter Gudz befals-
ning / gick ther vth / såsom aff itt långs-
light och bedröffuelight fångelse.
Men han låter sigh icke ther medh nö-
ya / vthan sätter ther hoos een gran-
räkning på Månadher och daghar / an-
teekner på hwadh dagh i Månadhen
han gick in i Arcken: på hwadh dagh
the tiocke regnskwrer begynte falla:
på hwadh dagh Arcken bleeff vplyffte
aff watnet och weldeligha drifwen:
på hwadh dagh watnet begynte mins-
skas: på hwadh dagh Arcken stadh-
nadhe: på hwadh dagh han vthslä-
ptes aff thet fångellet: gjorde Gudh
offer / som ther hadhe honom nådhe-
lighen

lighen bewarat / och sedhan vndfic
barmhertigheetennes och nådhennes
teekn / then himmelske boghen.

Swarföre täncken i at then helia
ghe Patriarchen hafwer welet så na
ghelfaret och nogha räkna dagharna
hans vpsåat hafwer iwo förwisso thet
warit / at thetta förfärligha Gudhs
woredhes exempel/ emoot Ordsens förs
achtare och ildhåtsta syndare: Sedhan
then allerliwffligeste stoore Gudhs
mildheetz och barmhertigheetz effters
syyn skulle hans effterkommande ala
tjdh för õghonen skåldt warda / så at
the hwart åår effter annat når samme
daghar föllo / måtte skådha vppå then
ogudhachtigha werldennes ohörligha
straff/och åter låta sigh gåå til hiertat/
huru Gudh bewarer och freller then
lille församblingennes hoop / och vthi
hans fruchtan tacka honom för ala
somstörsta benåghenheet / och vthi
sijne bedröfweller / tolka sama Gudhs
nårwarelse och vndsätning begåra/
och then stadheligha medh eena wissa
troo förwenta.

Så hafwer och Moses then bes
kyddan / som folckens wedherfors /
emoot

emoot en / så öfuer alla mätto förfärligh
Tyran / ther sådana myktenheet
bleeff leedhsaghat aff en ömkeligh
tråldom : Så och Gudhs vppenbar
relse i ökenne : och någhra andra folks
sens vnder samme förlofningar / alt så
dant genom wissa daghars vpmerckels
se stälde för effterkommandom. Och
effter så stoor glömska är ibland mens
niskiorna / at the plägga strax Gudhs
welgerningar förgåta / sic̄ han befals
ning på wissa stända höghetder håls
la folck et i hoop / at the hwart år /
thesse förlofningar skulle hafwa i ås
minnelse.

Ja / Hedningarne hafwe och håls
let åarligha. Höghetdhes daghar / Vide He
hwilke wore stichtadhe / til at ihoghs rodorum
komma någhra Gudhdomligha wel lib. 3.
gerningar / som them hadhe wedher pag. 100.
fares : och satte ändå ther til någhra
merckeligha årender / som händt has
dhe / om hwilket theas Wüffe hafwa
hället wara ganska nyttricht / at thet
oförfarna / glömska meenigha folck et /
skulle ther om åarligha blifwa påmina
te / effter som Ouidij och the gamle Ro
mares Rymböcker ther om noghsams
ighes

lighen wtena / huru thetas O^efwerste
Prester / någhra merckeligha sann sa-
ghor / ther inståldt hafwa / them the
wille på wissa åars tjdher vprepas
skulle.

Thenna Sedhwanen / som måchs
righ nyttigher och aff the gamla Sår-
dher / medh sådana alfwar öfwoadher
år / hafwer then helgha Byrtia / som
effter Apostlarnes tjdh leffde / flütelis-
ghen effterfölgd / vthan twiswel / ge-
nom sielfwa Apostlarnes förmaning /
ther hon på wisse daghar begår ås
minnelse aff Jesu Christi afflielse / förs-
dhelse / omstårelse / korsfästelse / vps-
ståndelse / vpsfarelse til humbla / och an-
dra handlingar / som aff samma histo-
ria vchtaghe åre / hwilkens ewigha ås
minnelse vthi Byrtione hållas / icke al-
lenast år nyttighe / vthan och så skors-
lighen aff nödhenne. Sådana hand-
linger hålles drygheste deelen / vthi ås
minnelse åfwen på the daghar i Må-
nadherne / på hwilka man troor them
wara skedda. Thenna Byrtionnes
lofligha Sedhwanis förachtes aff nå-
ghre oandeligha menniskior / såsom
widhskapeligh och onyttigh : Doch
bör

bör ährlicht och fromt folck aff blotta
barns been wänias ther til / at the så
dane gamla Stadhgar / hwilke medh
Gudz ord wäl öfwerrens komma / och
aff the äldste Sådheres effterdomelse
gillas / hålla i åbro / och icke fördrifta
sigh them obesteedhelighen bortkasta.

Och all then stund thet är nogh
samt oppenbart aff thesse Patriarches
exempel / at dagharne för then skuld
äre satte / bredhe widh berättelsen /
om the förnämligheste ärender i Gudz
församling / at effterkommanderne på
wisse daghar / om the ogudhachtighes
swåra straff / så och församlingen
nes underligha förlosning / thes acht
sammare tå och tå besinna skulle: Ther
före wele wij thet bästa Gudh gifwer
off nådhen til / achta then underwissa
ning / som then helghe Ande off / ge
nom Propheten Joel / gifwit hafwer
ther hans ord lydha aliså :

Hörer thetta i Äldste / och ach
ter på alle inbyggjare i landena.
Ty thet iagh wil tala / kommer allom
til / så wel the höghste som the ringestel
gamle så wäl som unge: I som ståas
i Öfwer

Öffwerheetz ämbete / så och andre /
som på äldrens wägghna ären myn-
dighe / framsatte och blifwen mykt
achtadhe. Ty man bör predica bät-
tring och omwändelse / icke alleenast
för undersäterna / vthan och så för
Öffuerheetenne medh. Om någhot
sådant är skeedt i edher tindh /
eller i edhra fädhers tindh :

- Jagh förmaner edher / at i medh al-
war öfwerwägghen edher bedröffwel-
se och olycko / sådana som hwarken i el-
ler edhre fädher kunna minas Israels
folcke tilförenne wara händt : Ty iu
stemma och arghare werlden blif-
wer / iu swårare straff förer Herren
them öfwer huffuudhet. Säggher
edhrom barnom ther aff / och
lärer edhra barn säye thet för
sijn barn / och the samma bar-
nen för sina effterkommande.
I skolen förtålia och angifwa hwadh
nylighen händt är / för edhre små barn /
nämlighen / medh hwadh skoor och
mångahanda olycko / HÆREN edhra
synder straffat hafwer : Edhre barn
skole

skole förskaffa thet in til effterkommas
mandernes åminnelse / så at barna barn
och theras barn effter them lära
fructa HERREN. Ty man skal icke
alleast grant göma Gudz welgermins
gars åminnelse / vhan wij måste och
grant minnas HERRENS doom / och
straff / På thet wåre effterkommande
kunna fructa Herren / och icke vp
wäckia hans wredhe öffuer sig / *Effr. Sir. 16*
ter Herrans fruchtan förtagher synders *v. 18.*
na / och emådhan hon wahrar borts
drifwer hon wredhena. Thet hörer
och Gudhfruchtighe föråldrar til / at
the heema ställa sijne barn för ögho
nen / syndapläghor och syndastraff /
medh all flit / at the lära rådhas thes
före / och hafwa Gudh för öghonen.
Swulke äre tå the förstreckelighe olycs
lor: Sammerligha the äre fast många
och stoore nogh / Then eena haffuer
fölgt the andra så när effter / at the
näpeli ghen finge andas ther emellan /
för än then andra kom strax effter.
Nämlich: Swadh effter gräs
matken bliffwer qwart / thz vp
äter gråshoppa / och hwadh
gräs

gråshoppa igen blifwa låter /
thet åter floghmatten / och
hwadh floghmatten blifwa lå-
ter / thet fråter lwsen. Gudh haf-
wer fändt öfwer them otaligha mång
fina skadhe diwr / som äre / gråsmata
kar / gråshoppor / floghmattar &c.
the samma hafwa förderfwar och för-
stördt slät och grant / hwadh på åkren /
wüingårdar / och träån weret war /
Såledhes / at hwadh som aff thet ena
slaghs skadha creaturet leeffdt är / thet
förtåres någhot litet ther effter aff
thet andra. Ther aff fölgher en swår
hunger / brödh och bergning fattas i
hwariom byy / thet är stoor fattigha
domer i alla rum / man måtte fara leet-
tandes effter födhona. At hans folk
suckar och går om brödh / fina Ceno-
dier gåswo the för maat / på thet the
skulle wedherqweckia siälana. Thetta
går fram före åt / sedhan kommer thet
Babiloniske krüghet / ther moste måns-
gen stupas och sättas til thet karesta.
Sådana skadheligh Creaturs mykna-
heet som här upnämnes / thet är ett
swårt Gudz straff / hwilket oss bör aff-
warlis

Thren. i.

warlighen affbidhta. Och för än större
straff kommer/ besynnerlighen siens
ders och grofwe folks infall/ sänder
Gudh sådana wedhermødhe fram fö-
re åt/ och wil at menniskiorne skola be-
sinna sigh/ och vndflyy större olycko.
Om the hålla fram vthi kōgligh sakers
heet/ så förhåriet han heele landen/
medh blodighe krūgh/ förstörer och ö-
dhelägger Rijken. Propheten håller
på/ och gifwer them före then olycko/
som them allaredho wedherfaren är/
Ty menniskionnes hierta är så dufwet
och aff sigh kommet/at hon offta then
närwarandes wedhermødho intet be-
sinnet/ eller ju förwisso glömer then
snart bort/ fast hon än förnimmer skas-
dhen/ och söriet ther öfwer/ lijkwel kan
hon intet achta synderna/ medh mins-
dre hon genom Gudz ord vplård/ och
til ogudhachtigheeten slått förwun-
nen/ och skarplighen öfwertygghat wara-
der.

Waker vp omsidher/ ruffter ifrå
edher then odughligha swotona
Druckne och begråter wånet/ som
är borto för edher. Jemren edher

D 5 alle

alle wjndrinckare / som plägghen
 fylla edher öfwer alla mätto / effter
 most / ty han är edher ifrå edher
 munn borttagghen. Läter illa i fyls
 lekalkar / wjñ och most är edher borte
 to / wjñgårderne äre förderfwadhe / i
 skolen tänckia til at dricka waten i stad
 dhen för wjñ / i mosten luta nidh i was
 tukannan / Ty Gudh straffer drinckes
 rj millan at genom frost / såsom nu på
 thetta året / här i Swerige skeedt är /
 måst allestädhes öfwer heela Rjket :
 Millan at genom skadheligh matk /
 Millan at genom haghel och annan os
 lycko / så at sådhen på åkren / och fruchs
 ten på wjñträån blifwa förderfwa
 dhe / Miöllaren / Kornlären / malclären
 äre tome / I Källaren fins hwarken
 wjñ eller ööl. Jagh hafwer gifwit es
 dher ledigha tänder / och brist på brödh
 i all idhor rum / ljtewel omwänden i es
 dher intet til migh sägher H. Kren.
 Doch skal thet icke wara giordt ther
 medh / vthan drinckare skola och quis
 sta miste om himmelrjkes arfwedeel /
 hwar the icke bättra sigh.

Amos 4.

v. 6.

1. Cor. 6.

v. 10.

Gal. 5.

v. 21.

Här är ännu fast större olycko för
handenne / Ty ett mächtight folk
och otaligt / thet Babiloniska / dra-
gher hüt vp vthi mitt land / thet
tagh Israels barn gifwit hafwer / sä-
gher **HERREN** / The äre strjdsamme /
i förmågthen intet ståå them emoot /
the äre alt för många / i winnen intet
på them / the äre grymme och obarm-
hertighe. Thet folcket hafwer
tänder lika som ett leyon / och
oxlatänder lika som een leyona.
Såsom ett Leyon rufwer the andra
wildivoren all i stycke sönder / och tros-
sar theas been / lika som the wore mas-
len / Så skal thet omiskundsamma Bas-
biloniska folcket förtära edher / och på
thet alraförfärligaste trachtera. Thet
samma förtärer min wüingård /
och bryter min fikona träå /
barkar them / och förtaster them /
gör them slätt odoghs / så at theas
qwistar äre hwijte wordne / så
torkas han bort / och blifwer slätt om
intet. Ty när Gudhs creatur blifwa

misbröckadhe till öfwerflödighet och
skörleffnat / så måste herlighe Rijken/
och Landzorter som ståå i floor och
fågbring stoor / blifwa ödhe och förs
verfwadhe. Jemra tigh / therfore o
tu Judiska folk / för thena tilkommans
de olycko / lijka som een jungfruo
then en säck vppå dragher / hon
sitter bedröfwadh i sorghatladher / och
gräter för sin brödhgummas skuld.
Begrät tjuna olycko såsom een brödh
begräter sin alrakäreste brödhgummas
hastigha dödheligha affgång.
Ty såsom brödhhummen vnderstans
dom kunne döds / för än bröllopet är
ståndet / ther öfwer brödhen hafwer
een bitter sorgh / och hennes hopp går
henne platt förbi: Alltså mådhan tu
wenter Messiae tilkommelse / måste tu
tilförenne blifwa borttryckt i thet Bas
biloniska fångellet / Då tycker tigh lij
ka som ditt hopp är platt vthe. Her
ren wil at wij icke allenest skole söria
öfwer våra nödh och ålendingheet / v
than och öfwer orsaken til samma å
lendingheet / nämlighen öfwer synden /
och begära nådher och tilgiffte. Om tu i
tino

tina herta säya wille / Swarföre wet Jerem. 17.
Dherfars migh doch sådant: För tina v. 22.
många misgerningar skuld / är tijn
blyghd vptäckt / all tijn been blottat.

Uw kommer Propheten igen til
at ställa sådhennes förderff för ögho-
nen / Tu Judiska folk hafwer stoor or-
sakt til at sättia singer i öghat / Ty
spisoffer och drickoffer äre bort-
ta. Han sätter twenne slaghs Offer i
stadhen för altsammans. Ifrå Her-
rans hws / Presterne Herrans
tienare söria. Jorden gifwer intet
eller och ganska litet tilförenne / ther aff
Herranom offer göras skulle / Therföre
gråta Presterne / at Offren och Tien-
den bufwer ganska tunn / ther aff the
plåghadhe hafwa sina födho. Ty
när Sörsamlingennes tienare göra icke
trolighen sitt ämbete / så förmindsker
Herren millan at theras vpbörd / at
them och / samt medh åhörarne fats-
tes. Sådana straff plågher Gudh
sända åstadh när folcket leswa i onda
sko och odyghd / och när Gudhs ordz
tjenst icke öfwes medh alfwat / och
B iij när

när thet samma aff åhörarne wans
wördes och förachtes. Effter thet ord
som tu oss sågher i Herrans namn/
wele wij intet höra tigh/vthan wij wes
le göra effter alt thet ord / som vthaff
wår om munn går. Marken är
förödd / och åkren ståår ömke-
ligh. Jorden synes wara bedröfwat/
ligger i een ömkeligh mätto / ångerne
lee intet åt oss / thet ståår alt jämmerli-
ghit. Kornet är förderfwat.
Sådhen är bortskänd / så at i såån thet
intet / eller och bara litet effter. Wij-
net ståår jämmerligha / olian
klaghligha. Wjngårdar och olios
gårdar ståå lijka som the blyghdes/
effter the intet kunna löna arbetet / thet
är alt swaght och wåcter illa före.
The Hebreer brukadhe offta olia / i
then stadhen wij brukte smör / Så
swårt thet är off at wara smöret förs
vthan / så swårt war thet för them at
mistå oliana. Åkermånnarne see
ströpligha vth / och wjngårdz-
månnarne för hwete och Korn
skuld /

skuld / at vthaff marckenne in-
tet inberghas kan. The som skola
hafwa sina födha aff åkerwerck / gåå
bedröfwadhe / sorghse / och illa til-
fridh / effter theas arbete är förderfs-
wat : Meniskiors arbete war förgef Zach. 3.
wes / och diwrens arbete war om intet. v. 10.

Wjngårdsmännerne leedhe thet huru
the kunde / at wjngårdarne slåå fehdte
för them / hwar the elliest hadhe thet
the kunde släckia sin hunger medh.
Men fattighdom tränger them förs
hårdt / effter på ingen sydhan är nås
ghot til at förwånta / The drucke ges
na medh gåsen / om the elliest hadhe
brödh i hwsset. The ynge barn ropa Thren. 4.
effter brödh / och ingen är som thet
vthskiffet.

Så ståå och wjntträån såma-
merliga / och fikona träån flagh-
ligha / ther til granatträå / palme-
träå / åpleträå / och all träå på
marckenne åre förderfswadhe.
Alsom lustigheste trågårder / ther alla
handa slaghs bårande träå åre vthil-
then them sköter och achter hafwer

Stoor lust ther aff / äre nu slätt förs
derfwadhe och bortskämde / Ty men-
nistiornes fröghd är nu til
sorgh worden. Gudhs folkz gläs-
dhet är nu wänd i sorgh och gråd /
hwar man går nu bedröfwat / Sol-
ket nidher slaghet / går och hänger
hufwudhet / ther är hwarken fröghd
eller moodh hoos them. Ett gladhe
hierta gifwer godha helsa / men en
bedröfwadh ande vctorfar beenen.
Wijdhare / hwadh som til åkermän
och wijngårdsmän belanger / effter the
offta arbeta otroolighen / och ogudhs
achtelighen misbruka Gudhs gafs-
wor / mer mindre / än som en part
rätte. Somlighe bönder äre nogh
afwoghe och förwände / therföre
straffer och skär dem medh så-
dana plåghor. Thesförinnan när
thet går lyckfamlighen til / oss går
wel i hand / och wij förnimme Gudhs
welsignelse / bådhe vthe och inne / Skole
wij komma ihogh / huru thet kan lats-
telighen hända / at skamper tidh och
hårde åar kunna snart effterfölia. Ken
mått siäl tor och wel trampa på häs-
niger

Prover.
17. vers.
32.

Prover.
17. vers. 7.

hånigskakan / men eene hungroghes
siäl är alt bittert sött. Therföre skole
wij beredha oss til ett Gudhelighit to
lemodh/ warandes ther fulwisse vppå/
at såsom the ogudhachtighes glädhie
lycktes medh sorg / altså skal the
Gudhfruchtighes bedröfwelse wän
das til ewigh glädhie. Jagh glädher Psal. 119
migh öfwer tijn ord / såsom en ther oct. 21
skoort byte får.

Så kunne wij wel / godht Chris
stet folck / aff thenne milde Prophe
tens klaghan/ lättelighen förstå/huru
hon aldeles rümer sigh medh thenne
närwarendes tjd / så at thet still icke
myktic ät / här står fögdo bättre til i
wårt Sådhermesland nu / än såsom i
Juda landet på then tjdhen. Swem
ther vppå ingen acht wil gifwa / han
kan icke vndgåå Wjse mansens straff.
Then galne sköter ingen tjd. Wij bes Sir. 18
höfwe thet ganska wel allesamman at ver. 25
blifwa vpväcke / såsom aff en tung
sömpn. Hörer (säger han) ligger
icke länger och snarcker vthi edher säs
kerheet. En wjse man kan flyy och Prover.
fruchte thet onda/ Men en däre är i sin 14. ver.
handel 16.

Ambr.
Ser. 15

handel oförwäggen. Qula Christum
omnes dormientes perdunt, vigilan-
tes inveniunt. Thet är: The som vthi
sünne säkerheet äre somnadhe / mista
bort Christum / the wakande finna hos
nom.

Achter huru här ståår til i Landet /
Sågher för idhrom barnom /
at nu för sex åår sedhan / när man
screff 1596. war ett skampert barets
år / thet många icke långt hedhan ifrå
off / såsom och ellies annorstädhs / så
hårdt plåghadhes aff hunger / at the
gingo och raghadhe / litta som the icke
hadhe warit widh sitt sinne / beddes
för Gudhs skuld / at the måtte få smar-
ta brödh / thet them på 14. daghar /
tree weker / en Månadh etc. icke war
wedherfaret: Somlighe som för siwks
dom och wannåchtigheet skuld / icke
förmätte så wancka omkring / nödh
gadhes för hunger skuld säcia lifwet
til: Barnen sadhe til sünna mödhrar /
Swär är brödh: ta the försmåchtas
dhe på gatomen i stadhenom / såsom
the thet dödhjäre wore / och vpgåfwo
sin anda i theras mödhrars famn.
Rådhe

Thren.
20

Rådhe Gudh i himmelen / at wi icke
 nu på thetta året / fåå höra samma
 tjdhender / effter som oss noghsamt
 weterlight är / huruledhes på somlis
 ghe Landzorter här i Swerige / icke als
 leenest somt aff råghen och dryghes
 ste deelen aff kornet / genom swår köld
 och otjdhigh frost förderfwat och
 bortskämt är / effter som oss och and
 rom här omkring är wedherfaret
 Vthan och såsom i Norlanden / Bot
 nen / Dalerne etc. slätt och grant bort
 frussit / i Småland altförmykt aff Saa
 denne genom matken förderfwat och
 upåtit.

Then Allmächteighe milde barmh
 hertighe Gudh förbarne sigh ther öf
 wer / och gifwe sine vthwalde Christne
 ett godht tolemodh: Ty tolemodhet ^{Ebre}
 är edher behooff / på thet i måghen gö ^{10.}
 ra Gudhs willia / och få thet som lof ^{v. 36.}
 wat är / Här är the helighas tolemodh ^{Apoc.}
 och troo. The ogudhachtighe och ild ^{13. v.}
 härste frij syndare fåå thetas retta ^{10.}
 löön. The banna sinom Gudh och si ^{Esa. 8.}
 nom Konung / the skälla Gudhs ord ^{v. 26}
 för ofanning: Gudh låter ingen swål
 sa ihäl

ta ihjäl. Döör icke folcket aff hunger/
säya the / huru är då Gudhs ord sant:
hör tu öfwoergiffne speebroter / och
diefwels ledhemoot / som är så dristig/
at tu wil göra Gudh til en lögnare.
Thet är och blifwer wisselighen sant i
alla ewigheet / at Gudh låter ingen
swälta i hjäl / så at han antingen aff
obarmhertigheet / oomsköttenheet / el-
ler oförmögghenheet skal låta någhen
förgåås aff hunger / som wandrar i
sitt råtta kall/och tröster vppå honom/
thet gör han aldrig / för måste all
ting förwendas / och sielfwe Natvoren
gåå ifrå sitt gamla lagh: Ty HERS
rans ord är sanferdigh / och hwadh
han lofwer / thet håller han wisseligha.
See HERSrans ögha seer vppå them
som fruchta honom / the som vppå
hans godheet trösta / at han skal frija
theras siäl ifrå döden och födha them
i hårdan tjd. Då then ålende ropat
dhe / hörde honom Herren / och help
honom vthur all hans nödh. Menhan
är och så en rätt Frjherre / vthi alla sina
handlingar. Låter han någhon Gudhs
fruchtigh döös aff hunger / då är then
samme en sanskylligh martyr in för
Gudh!

ps. 33.

v. 4. 18.

ps. 34.

v. 7.

Gudh / och han skal komma til skooe
åbro i thet ewigha rijket / sitta til bordz
medh Abraham / Isaac / och Jacob /
och smaka the himmelska råtter förs
vthan ånda. År thet och en Gudz förs
achtare och öfvergifwen sälle / hwem
kan säya at Gudh icke hafwer rätt til /
at låta gå thet straffet öfwer hono / at
han swälte i hiål / och begynnes så medh
honom här i werldenne then ewighe
hunger / ther han i alla ewigheet / så
plåghas och qwålias skal / at icke then
minste watudrops til at swala hans
spesulla och försmådheligha tungo
medh / blifwer honom efterlåten.

Wijdare sägher för edher barn /
huruledhes drinckare och swermare /
som aldrigh blifwa måtte aff wijn /
miödh / försedranc / pryssing / Tydste
ööl och Swenstöööl / hafwa i the goda
åaren swulghet och bannaz / rumorat /
dråpic folck i Westeraars och andra
Marknadher / och ån nw icke kunna
wända igen / ther the komma sjna
mödhö midh. Säsom nw nylighen en
öförskänd öfvergifwen öölhals / här
strax i Mariafridh om natten emellan
Tyledagh och annan dagh / lopp ful
ler och

ler och galen in vthi en åhrlich mans
hros / brytandes både Iulefridh och
beemfridh / stack honom så / at han
ligger för döden. Så wacker hålla
the Iulehöghthidh / thet är stor bes
dher at at sådana selskap finnas och
lijdas ibland Christet folk / thet är
intet vnder at Herren taler så hårdt
ther om : Jagh är idrom höghs
tidhom gramse / och förachtar them /
och kan icke lijda idhart rökoffer
vthi idher församlingar / iagh orcker
icke see idhert rackoffer / haff bort tjäna
wärsors builer ifrå migh. Jagh skal förs
wända edhra höghthidhes daghar i
sorgh / och alla edhra wärsor i klagho
gråat / och iagh skal komma en säck
öfwer alla länder / och göra all huswrdh
kullot / och skal göra them een sorgh /
lika som man förer öfwer eenda sohn
nen / och the skole få en önteligh anda.
Hörer här til i som aff Öfwerheeten
hafwen befallning. Läter sådana Ödls
halsar och woldzwerckare icke blifwa
onäpste. Skaffer rätt i porten om / så
skal HERREN Gudh Zebaoth wara
nådheligh öfwer the igenlesoe.

Amos 5.
v. 21.

Cap. 3
v. 10.

Amos 3.
v. 15.

Sägher

Sågher för idhor barn /
huruledhes Gudh på thetta framfarne
ååret | hafwer låtet frysa bort drys
ghaste deelen aff kornet / Swimblen är
och slått bort frussen öfwer hela Riket /
och hafwer then rättwÿse Gudh thet
medh afflyst thet ochristeligha drinc
kerij / swalgh och dölfyllo / som nro
alt förmycket vthan all blyghst öfwes /
och åårlighen medh större och gros
ware ostick tilwåper / så at månger stop
pesäckter och dölpöoster måtte nro es
moot theras wilia / och gambla slem
ma waana wånia sikh til at leswa i
nöchterheet / dricka medh gååsen / och
tacka ån tå Gudhi / at the hafwa brödh
stycket sticka i munnen. The som til
förrene hafwa warit *Philoxeni Lärungs*
gar / måtte nro tänckia til / at wånia sin
munn och strupa på ett annat lagh.
Ty *Philoxenus* war så kår åt godha söta
drycker / at han hiertelighen önskadhe
aff Gudhi / thet han måtte haßna en
tranehal / på thet han thes långre kun
de kenna huru wål thet smakadhe som
han drack.

C Sägber

Sågher för idhor barn / hua
riledhes wårt fattighe Sådhermesland
hafwer nu snart 40 år varit jemt
och samt bekayat medh Krügh / Medh
the Danske i 8. år / medh Muscowiten
mächta länge / nu sedhan medh Paa
lacken. Wij må wel klagha medh Pro
pheten : Huru länge wil tu örligha o tu
Herrens swerd : När wil tu doch tälla
wp / faar doch vthi tjna Skjodho / och
hwjla tigh och war stilla. Men huru
kan tu vphålla mädhan Herren haf
wer gifwit tigh befallning : Gudh förs
barme sikh ther öfwer / och låte thet
komma til en godh vthgång / nådhes
lighen affwende theras vpsäat och
stämplingar / som ännu beslyta sikh
ther om / at flyy off fleere owenner.
The ställa för min gång nåat / och
nedhertryckia mjna siäl / the grafwa
för migh eena grep / och falla sielfwe
ther vthi. Thec wore off allom ganska
rådhelighit / at wij lydde wår Herres
Jesu Christi troolighe förmaning /
ther han om thenne yterste tjdhs ns
öncfeligha läghenheet alfwarlighen
talat hafwer : I skolen säå höra örligh
och ryck

Jer. 47.
v. 6.

Ps. 57.
v. 7.

Matth.
v. 24. v. 5.

och ryckte aff örligh / seer til at i blif
wen icke försöffadhe. Vana quoque
ad veros accessit fama timores.

Lucanus
lib. 1.

Sågher för edher barn / hus
ruledhes then Högborne Furste och
Herre Hertigh Carl / etc. alles wår nås
dighe Landzfurste och heele Sweriges
Rykes regerande Herre / hafwer gansta
offta warit vthi stoor luffsfahre / för
Sweriges Rykes welfärd skull / åfwen
efter Psalmistens ord: Jagh bäär mina
sål i mina händer altidh / iagh förgäter
icke tijn Lagh. Warit sielff i eghen pers
son för bysso / pül / lodh och krwt / först
widh Ståkeborgh och Linköping / se
dhan nu öfwer ett åår vthan landz.
Swad fahrligheet och stooran luffsfah
re S. S. N. ther vthstädt hafwer / råc
ker hwarken vil at scrifwa eller tala ther
om / såsom ther i sanningen är / och
saaken rättelighen krafde / för ån wif
kunde framdeles aff the A^eoble / åhrli
ghe / troohieradhe Swenske män som
medh S. S. N. i marckenne ridhit och
wandrat hafwa / ther om wijdhare och
fulkomlighare berättelse fåå kunne /

Psal. 119.
oct. 14.

C ũ och så

Pfal: 66.

n. 16.

Pfal: 58.

n. 1.

och såledhes thes foghellighare effters
komma / hwadh Gudhs Ande off vtht
Psalmen medh k rlighit lockande bes
faler : Kommer h t h rer til alle i som
Gudh fructren/iagh wil f rt lia hwad
han m ynne si l giordt hafwer. Chen
ne orden / s som och then heele Psal
men all igenom gifwer off gansta gode
tilf lle medh synnerligh achtsamheet
och Gudheligheet at begrunda i s das
na fallom : ther off b dr ingalunda
finnas antingen lomb rde / eller stuma
me/ s  framt Dawidhs alswarligha til
taal icke m ste klinga i w r  ron: A ren
i t  dumbar/at i icke tala welen hwadh
rett  r / och d ma hwadh l kt  r i
menniskors barn? Migh fructer
storlighen/ at h r finnes alt f r m n
ge Swenske m n /  dhle och o dhle/
som fogho b ttre  re til finnes / antin
gen i Andeligha eller werldzligha saas
ker /  n som ther alt bort  t i Psalmen
konstlighen/ mesterlighen och h fftes
lighen affm ladhe blifwa. Kunne
the vndw ka then hemd och h rda
vnds ghelse / som ther breedho widh
st lt  r/ och theas mishandel redhelis
ghen

ghen förtient hafwer / thet wore them
höghelighen önskaendes : Kunde och
lätcelighen skee / hwar the wände åter i
tjdh / och icke slätt och graut stoppas
dhe öronnen til / som S. Stephani ild / Aa. 7.
härste förföliare giordt hafwa. v. 58.

Förmaner idhor barn / at the
samt medh oss som äldre äre / på thet
fläteligheste och alfvarsamligheste bi
dhe then milde och barmhertighe
Gudh för H. S. V. såsom then wij
sannerlighen kenne och wette wara
Fäderneslandens rätte fadher / samt
H. S. V. Höghorne Jurstinnes / och
begges theras älskelighe Höghborne
Luffzarswingars och then unga Her
skapsens welfärd och länglighe wels
måghe / såsom then H. Ande genom
Paulum oss allom befaler : Så för 1. Tim. 2.
maner iagh nu / at man för all ting v. 1.
hafwer böner / åkallan / förböner och
tacksägghelser för alla menniskior / för
Konungar och alla Öfwerheet / På
thet wij måghe leswa vhi ett rolighit
och stilla leswerne / i all Gudhachtigs
heet och ährligheet.

C iij Gudh

Zach. 8.
vers. 12.
16. 17.

Gudh then Allmechtighe wille
nådhelighen förlåna alla rettsinnigha/
troobiertadhe Swenske män/ ett godt/
lycksamt Nytt åår / Fredh och roliga
heet / eenigheet hema och borto / iors
Dennes fruchtsamheet medh korn och
kärne / at iorden gåfwe sijn wårt / och
himmelen gåfwe dagg : swar och en
taler sanningen medh then andra /
dôme rett / Skaffe fridh / ingen täncke
någhot ondt i sitt hierta emoot sin
nåsta / ålske icke falska edher / Ty alle
sådant hater iagh säger Herren. Ty
skal iorden och flere Gudhs creatur
wara off benåghne / och fordra off til
thet bästa / måste wij tåntia til at aff
läggia våra gamla odyghder / och
effter wij nu spåckte åre / bröka Gudz
gåfwor medh större Gudheligheet ån
som här til daghs skeede år.

Låter idhor barn glådhas och
frögdhas aff then retta och sanstyla
digha Nyåårs gåfwa / ther Gudh Sas
dher aff blotta nådh och barmhertiga
heet hafwer skånckt off allom sin kår
ra Son Jesum Christum alles wår
fårkomne Herre til een Nyåårs gåfwa /
then

then wij hwart dár / hwar Månad /
hwar dagh / Ja hwart óghneblet fág-
na / Gudheughen tilbídha / ódhmítt
kelighen famutagha / och vnderdánlis
ghen annamma skole: hwilken ár then
salighe och alleena wáldelighe Konung
gen ófwer alla Konungar / och Herren
ófwer alla herrar / then ther alleena
hafwer odódheligheet / then ther boor
vthi ett líws / ther ingen tilkomma kan /
thet ingen menniska seet hafwer / icke
heller see kan / honom ware áhra och es
wight Ríkte / Amen.

Läst thenna högsta och största
Tiydars gáfwan / bör off allom bádhe
yngre och äldre / innerlighen ónska och
begára / at såsom then milde och barm-
hertighe Gudh hafwer nádhelighen
welsignat alles W. V. 3. och Surstes
vthgång aff Ríket / medh mykin lycko
och segherwinning emoot fienderna:
hwilket wij medh all tilbórligh tack
samheet ihoghkommandes / páminne
off then lösn / som Judas Maccabeus
gaaff sina Brúghzmán / när thet skodh
wáckta fárlighen til / och hángde pá
C úij hárdom

2. Macc.
13. 7. 15.

hårdom hafom: Gudh gifwer se-
ghren. At hans Gudhomlighe Mas-
tejtät wille i ljtte mätto welsigna hans
S. N:des ingång och heemkomst vthi
Rijket igen. At såsom barnen sâghna
och glâdhias öfwer fadhrens heems-
kommande / ther han länge hafwer
warit ifrå them / och daghlighen wân-
ta honom en bljdhans fadher: At wij
och så allesammans såsom frome och
dyghdesamme barn/ aff innerligh hier-
tans glâdhie kunne sâghna h. S. N.
i sanning förnimmandes thenna Sa-
lomons ord wara fulwisse: Konungs
gens wredhe är såsom leyons rytande/
men hans gunst är såsom dagg på
grâåset/ och såsom een synnerligh wels-
kommen Ulyyåarsgåfwo / medh ingen
mindre vnderdånigheet och oskrymtat
trooheet annamina och vndfåå/ än så-
som the Rubeniter/ Gad-diter/ och thên
halfwe slâchten Manasse vndfinge
Josua: Alle thet tu oss budhit hafwer/
thet wilie wij göra/ och hwart tu sâns-
der oss/ tjt wilie wij gåå / såsom wij
hafwe warit Mofi lydighhe / alleenest
ware

Prov. 19.
7. 12.

Jos. 1.
7. 16.

ware **H**ERren tin Gudh medh tigh/
såsom han war medh Mose. **H**wilken
som tin munn emoot ståår / och icke lys
dher tijn ord / i alt thet tu bindher oss/
han skal döös / alleenest war tu tröst och
widh godht moodh. Sedhan at wij
förnåmda önskadha **T**ryåårgåfwa
långe och wål heema hoos oss behålla
måtte. Wårs **H**ERres **J**esu **C**hris **2. Cor. 13**
sti nådh / och Gudhs kärleek / och then **v. 13.**
H. Andes deelachtigheet ware medh
edher alla / **A M E N.**

Soli Deo Gloria in secula
seculorum, Amen.

C v Om

Om IESV namn.

Singer	} man nåhor	} sãghersta lymningen	} IESV			
Zöcer				} så är thet	} bästa klingar i öronen	} Gudhs
Täcker						

IESVS är för sanno en Frelfare :
 Han hafwer namnet/han förer och thet
 bredhe widh gagnet. Han frelsar sitt
 folck ifrå thetas synder. Jagh är thet
 som afplanar tina misgerningar för
 mina skull / och wil intet ihoghkomma
 tina synder. Han kastar synderna bort
 i hafzens diwp. Han hafwer vthstru-
 ckit handschriefften som war emoot oss.
 Ty han är förthen skull kommen i werl-
 dena / at han skulle vpsökia och frelsa
 thet som war förtappat. Thet är itt
 wist ord / och wäl wärdt at man thet i
 allo måtto annammar / at Jesus Chris-
 tus är kommen i werldena / til at frel-
 sa syndare. Thet kan ingen annor sa-
 ligh retz grundlagd warda / än then som
 lagder är / IESUS Christus. Han är
 försoningen för våra synder / icke alle-
 nast för våra / vthan och så för heele
 werldennes synder. Jngahanda slags
 syn

Matth. 1.

Esai. 43.

Mich. 7.

Col. 2.

Luc. 19.

1. Tim. 1.

1. Cor. 3.

1. Ioh. 2.

synd är så stygg / ther icke Jesus haf
wer öfwerhandena / och går henne
buckten aff. Han hafwer gifwit ho
nom ett namn thet öfwer alla namn
är / at i Jesu namn skole sigh böya all
Enää / theras som i himmelen / på ior
Denne och vnder iordenne äre. Thet
är intet annat namn gifwit vnder
himmelen / genom hwilket wij moste
salighe warda. Vthi thetta namnet
gingo Apostlarnes sägne ifrå Rådhet /
at the hålles wärdighe ljdha försma
dhelse för Jesu namn skull. Vthi så
dana äbro hafwer Paulus hållet thet
ta namnet / at han 500. sinnom näm
ner thet i sine Epistler. Then helighe
Martyren Ignatius bleff fråghat / hwif
han så många gångor vthi then pyno
och stora sweda han stadder war / in
kom nämde och åkalladhe thetta nam
net? Han swaradhe: Thetta namnes
är så fast och rootat i mitt hierta / at
thet aldrigh genom någhot plågan
kan rüfwas ther vth.

Thet är sant / Judafolket hadhe
sina Srelfare / ther fienderne trängde
them / ibland hwilka Josua icke war
them

Origenes.

Philip. 2.

Akt. 4

Akt. 5.

Hebr. 9.
4.

then ringaste / han förde wäl folcket i
thet förläfwadhe landet / och deelade
thet vth ibland them : Men införa nå-
ghon i thet himmelska Sådhernesland
det / Skiffa ewigha och himmelska häfs-
wor ibland folcket / frelsa folcket ifrån
synden och dödhnen / och gifwa een ewigh
roligheet / thet förmätte han ins-
tet : såsom thenne pilten Iesus han
gör / then inledher och sätter off i ett så-
dant Sådhernesland / ther een ewigh
rettfärdigheet / roligheet / glädhie och
erwinnerlighit löff är.

Swarföre/när wij oplåse wår Troos
Artikel : Jagh troor på Jesum Chris-
stum : Så bidom medh Augustino : O
HERRre IESU/ war migh en Jesus för
tjåna skull. O HERRre IESU/ fast iagh
hafwer så burit migh ååt / at tu medh
retto förnå döma migh / så hafwer tu
doch icke mist bort / ther medh tu för-
nå frelsa migh. Bidom och samt
medh Anselmo : IESU Christe war
migh nådheligh för ehetta titt namn
skall/ bewijsa tigh emoot migh effter
ehetta mitte namn / see til migh ålende
som åtallar titt namn. Thet är sant /
mitte

mitt samwet witenar thet jagh hafwer
förtient fördömben / min ånger råds
ker intet at göra fyllest: Doch är thet
wift / at tijn barmhertigheet öfwer
går all fördömben / war thesfore min
Jesús för titt namn skull.

Thetta barnet Jesús är war Frels
sare emoot diefwulen: Ty han haf^{1. Ioh. 3.}
wer wunnet diefwulen öfwer / och nes
dherlaghit hans werck. Han är war ^{Osee 13.}
Frelsare emoot dödhnen och helwetet.
Han är war Frelsare emoot werldes
na / Säyandes: Warer widh itt frift ^{Ioh. 14.}
moodh / Jagh hafwer öfwerwunnet
werldena. Han är then offskommer til ^{Rom. 5.}
gunst / och förljkar wåra saak in för
Gudh.

Kortelighen til säyandes: Jesús
är off altsammans / hwar wij annars
så wele. Begärer tu blifwa helbreg^{Ambro}
da / så är han läkiaren. Äst tu heeter ^{sus.}
aff skälwasott / så är han brunnen thet
tu får swälka. Är tijn misgerning
tigh alt för swår / så är han rectfär
digheeten: Trånger tigh om hielp / så
är han krafren: Råd3 tu för dödhnen /
så är han lifswet: Begärer tu wandra /
så är

så är han wäghen: Slyyr tu för mörs
kret / så är han liwset: Hafwer tu lust
til maat / så är han födhan. Smaka
förthenstul och see huru lufsligh **H**er
ren är.

Bernhar-
lus.

Thetta namnet **J**esus är een kost:
ty tu tagher styrefio til tigh / så offta tu
åkallar och kommer thet ihogh. Thet
är een olio / är hon borto så är maaten
törr. Thet är itt salt / medh mindre
thet kastas uppå råttarna / äre the in-
tet wel smakande. Ja / thet är hämnigh
i munnen / en wel lydande Sång i öro-
nen / glädhie i hertat. Ther som intet
talas om thetta namnet / ther gällor
icke mykit frågande och swarande.
Thet är doch intet som wredhennes
häftigheet så krafftelighen håller til-
baka / som thetta namnet **J**esus / then
opswällande höghfärd sachtar / illwils-
ies såår heelar / öfwerflödighetennes
rinnande igenstoppar / skörlefnetz bro-
na vthsläcker / girigheetennes törst tem-
pererer och förminskar / och alt thet som
ohöfwelighit är / Rabbot och illa wäs-
ter före / drifwer sin köos. När **J**esu
namn prediceras och förkunnas / så lysor
thet /

thet / när thet betänckes / födher och
styrcker thet / när thet åkallas / lenar och
lätter thet.

Tryckiom therföre vthi vårt hierta
thetta söra namnet **JESVS** / vthan
hwilket ingen saligheet är. Winläga
giom oss / at hwadh wij göre / thet vthe
rettas i **Jesu** namn / på thet wij vthi
vår dödsstund i thet namnet afsöma
na / och vår anda samt medh **S.**

Stephano / then milda **JEs**
SV anwarda
mäghe /

A M E N.

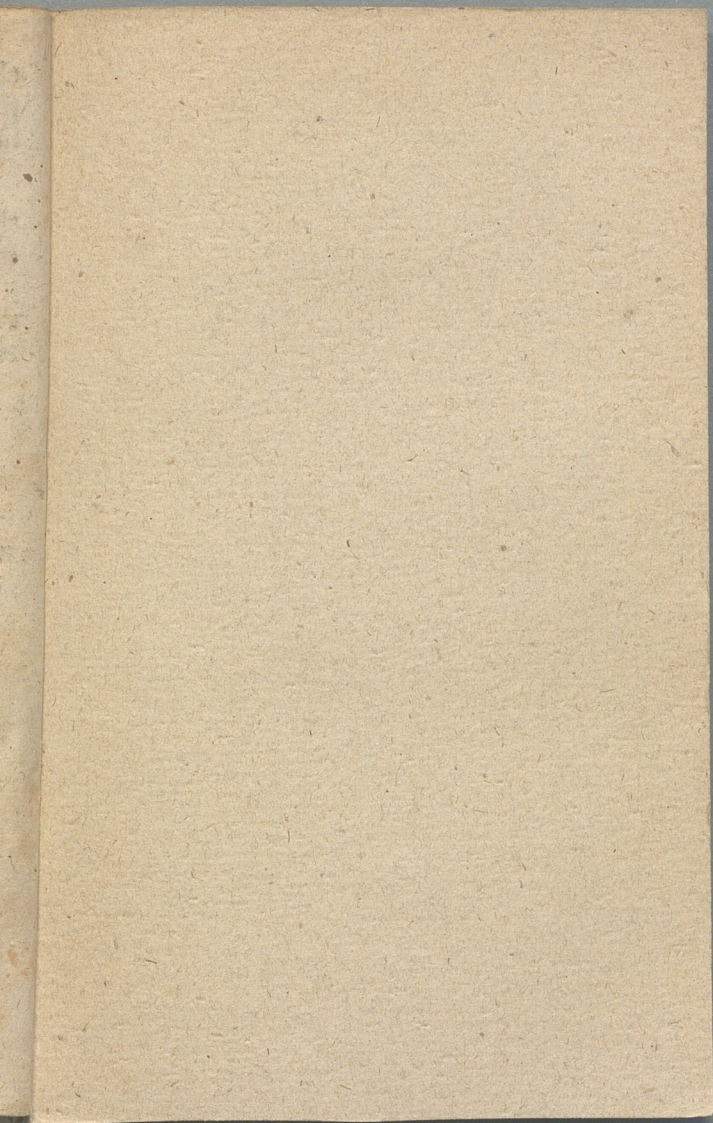

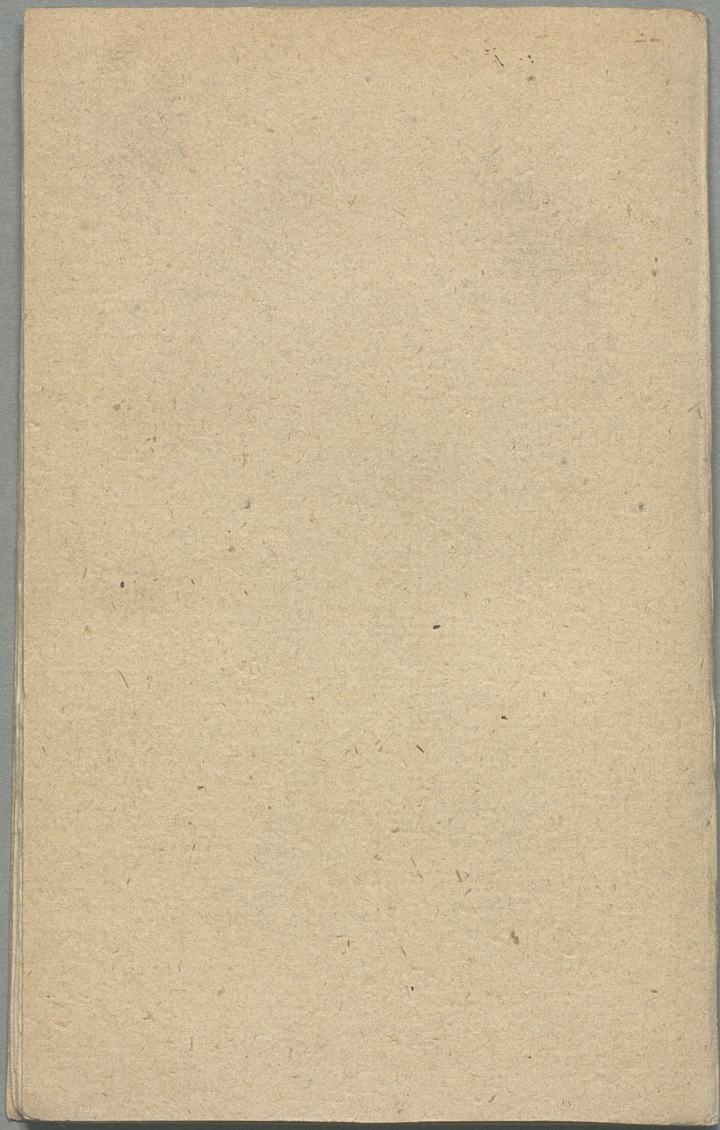
Tryckt i Stockholm / aff
Andreas Gurrewits.

Anno salutis 1 6 0 24

Bern
146.

www.books2ebooks.eu